

«MottakerNavn»

«Adresse»

«PostNr» «PostSted»

«Kontakt»

Trondheim, 30.08.2022

Deres ref.:
«REF»

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/5285

Saksbehandler:
Kjell Vidar Seljevoll

Vedtak i klagesak om skadefelling av ulv i deler av rovviltregion 5 - kommunene Hamar, Løten, Elverum, Ringsaker, Åmot, Øyer og Lillehammer

Vi viser til klager på Statsforvalteren i Innlandet sitt vedtak datert 15. juni 2022 om tillatelse til skadefelling ulv i Hamar med flere kommuner. Fellingsområder for tillatelsen ble utvidet av Statsforvalteren i vedtak datert 24. juni 2022.

Vedtaket av 15. juni er påklaget av Aktivt Rovdyrvern (ARV) i brev datert 14. juni 2022, Rovviltets Røst (RR) i brev datert 16. juni 2022, og av NOAH – for dyrs rettigheter (NOAH) i brev datert 24. juni 2022.

Klagesaken er vurdert og oversendt til oss fra Statsforvalteren i Innlandet, 27. juli 2022.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Statsforvalteren i Innlandet sitt vedtak om tillatelse til skadefelling av en ulv i Hamar med flere kommuner, datert 15. juni 2022.

Vedtaket er fattet etter Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. §§ 1 og 3, jf. forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Kort om bakgrunn for saken

Statsforvalteren gav muntlig skadefellingstillatelse på ulv i området 14. juni og denne ble gjort skriftlig 15. juni. Grunnlaget for fellingstillatelsen var at det var påvist aktivitet av en ulv på viltkamera på kvelden den 14. juni ved Brennsetra i Hamar kommune. Statens naturoppsyn vurderte bildet som en dokumentert sikker observasjon av ulv. Det var på dette tidspunkt sluppet et betydelig antall sau og storfe på beite i området.

Fellingstillatelsen var gjeldende fra 14. juni kl 12:00 til 28. juni kl 12:00. Fellingsområdet ble fra og med 22. juni utvidet til å også omfatte deler av Lillehammer og Øyer kommuner.

En ulv ble felt i medhold av tillatelsen i Ringsaker kommune den 23. juni 2022.

Klagene

Aktivt rovdyrvern (ARV) viser i sin klage til rovviltforskriften formålsparagraf og mener at tillatelse ikke er tilstrekkelig skademotivert. ARV mener at det finnes andre mulige tiltak enn felling. Det vises videre til at ulven kan være genetisk viktig, og at dette må undersøkes før det kan gis tillatelse til en evt. skadefelling. Videre påpekes det at arten ulv er kritisk truet og fåtallig i Norge.

Rovviltets Røst (RR) påpeker i sin klage at ble gitt tillatelse til skadefelling selv om det ikke var dokumenterte skader i området. Det vises også til at genetisk status er uavklart for individet og at dette må avklares før det gis fellingstillatelse. RR legger til grunn at ulven er på vandring og ser det som sannsynlig at ulven vil fortsette sin vandring og at ulven bør gis mulighet til å kunne vandre videre inn i ulvesonene eller til Sverige. Det vises til at felling av ulv kun skal tillates dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning. RR mener det er uansvarlig å gi tillatelse til bruk av løs på drevet halsende hund i yngletiden til en rekke viltelevende arter. RR anmoder om at fellingsvedtaket oppheves.

NOAH uttrykker stor bekymring over at det i det hele tatt tillates skadefelling av ulv som er en kritisk truet art på norsk rødliste. NOAH argumenterer for at vedtaket ikke er tilstrekkelig skademotivert, at andre tilfredsstillende løsninger ikke er tilstrekkelig vurdert og at tillatelsen må stanses inntil genetisk status til den aktuelle ulven er avklart. Videre ber NOAH om at vedtak om dispensasjon for bruk av løs på drevet halsende hund til fellingsforsøket omgjøres.

Det vises til klagene i sin helhet.

Statsforvalterens merknader

Statsforvalteren i Innlandet (SFIN) har gitt sine vurderinger av klagepunktene ved oversendelse av saken. Det konkluderes med at det ikke er kommet frem nye momenter som etter SFINs vurdering gir grunn til å endre vedtaket og saken er av den grunn oversendt til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Det vises til Statsforvalteren i Innlandet sitt vedtak og oversendelsesbrev i sin helhet.

Miljødirektoratets vurderinger

Klagene er fremsatt innenfor klagefristen for vedtaket. Vi har ikke gått nærmere inn på vurderinger av klagerens rett til å klage over vedtaket, men tatt samtlige tre klager opp til behandling.

Saken er behandlet etter naturmangfoldloven (nml.) § 18 og § 77 og rovviltforskriften § 9, jf. §§ 1 og 3. Direktoratet legger, i henhold til nml. § 7, prinsippene i nml. §§ 8-10 og 12 til grunn som en integrert del av avgjørelsen. Også forvaltningsmålet for arter i nml. § 5 er trukket inn i den skjønnsmessige vurderingen av saken. Det samme gjelder nml. § 14 om andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippet i nml. § 11 anses ikke som relevant i denne saken fordi det ikke er aktuelt å stille fordyrende vilkår.

Miljødirektoratet viser til Statsforvalteren i Innlandet sitt vedtak datert 15. juni 2022 samt vurderingene knyttet til klagesaken i oversendelsesbrevet datert 27. juli, og vi tiltrer i det vesentlige statsforvalteren sine vurderinger av saken.

Skadepotensial

Områdene der det ble registrert ulv 14. juni 2022 er utenfor ulvesonen, og i henhold til prinsippet om differensiert forvaltning skal det være en lav terskel for å tillate felling av skadegjørende rovvilt i beiteprioriterte områder.

Et element for iverksetting av en skadefelling er at det foreligger kadaver eller skader som kan undersøkes og påvises tatt av rovvilt, og at skadene ser ut til å kunne fortsette. Dersom det er sannsynlig at skadene vil vedvare og det ikke er andre rimelige forebyggende tiltak som kan iverksettes, vil skadefelling kunne gis. I særskilte tilfeller kan skadehistorikken og skadepotensialet være så omfattende og sannsynlig, at uttak uten direkte forutgående skade kan vurderes. De mulige fremtidige skadene må i så fall kunne oppstå innen kort tid.

Miljødirektoratet tiltrer SFIN sin vurdering av at det 14. juni forelå et stort potensial for fremtidige skader i det aktuelle området der en ulv var observert. Dette sett i lys av erfaringer fra andre situasjoner der streifende ulv har kommet inn i beiteprioriterte områder på denne tiden av året.

Andre tilfredsstillende løsninger

Det følger av naturmangfoldloven § 18 andre ledd at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav a til f bare kan treffes hvis formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. I vurderingen av dette vilkåret vil prinsippet om arealdifferensiert forvaltning, som blant annet følger av rovviltforskriften, av rovviltnevnendes regionale forvaltningsplaner, og Stortingets vedtak om ulvesone - veie tungt.

Miljødirektoratet tiltrer Statsforvalterens vurderinger knyttet til mulighetene for å sette inn andre forebyggende tiltak for å forhindre fremtidig skade av ulv, og at det i den aktuelle situasjonen ikke var andre tilfredsstillende forebyggende løsninger enn å iverksette skadefelling.

Genetisk dokumentasjon

Det lar seg ikke gjøre å holde rede på et hvert individ av ulv i den skandinaviske ulvebestanden til enhver tid, men avtalene som er inngått med svenske myndigheter om å gjensidig informere hverandre dersom DNA fra genetisk verdifulle ulver registreres, er inngått for å øke mulighetene for å skjerme slike individer fra felling. Det foreligger dog ikke noe absolutt krav om at dyret skal identifiseres med DNA før det kan åpnes for skadefelling. Men det er en føring om at det, så langt det er mulig, gjennomføres forsøk på innsamling av DNA-prøver for identifisering av genetisk status før det fattes vedtak om felling.

Det er dermed viktig at statsforvalterne gjør en vurdering av om det kan være en mulighet for å få samlet DNA og avklart genetisk status, før vedtak om felling fattes. Samtidig vil det være nødvendig å avveie ønsket om genetisk avklaring for det aktuelle individet, opp mot den tapsrisikoen som påløper ved å utsette iverksettelse av et skadefellingsforsøk. Skader påført av ulv kan eskalere raskt, hvis felling ikke iverksettes og lykkes.

Løs på drevet halsende hund

Den 13. juli 2017 kom Regjeringen med en tiltakspakke som ville gjøre det lettere å felle ulv utenfor ulvesonen, i beiteprioriterte områder. Som et ledd i denne tiltakspakken ble det besluttet at myndigheten til å tillate bruk av løs, på drevet, halsende hund ved skadefelling på ulv, skulle delegeres fra Miljødirektoratet til fylkesmennene, (nå statsforvalterne). I brev av 14. juli 2017 fra

Miljødirektoratet til fylkesmennene, ble myndigheten delegert med hjemmel i viltlovens § 35, tredje ledd. Statsforvalteren besitter følgelig myndighet til å gi dispensasjon for bruk av løs på drevet halsende hund til skadefelling av ulv.

Slipp av løs hund om sommeren, vil medføre en økt risiko for forstyrrelser/skade på annet vilt og beitedyr. Vi tiltrer Statsforvalterens beskrivelser av risikoer i vedtaket og mener også at de vilkår som er satt for bruken av slik hund er hensiktsmessige for å bidra til å redusere risikoen for uønskede hendelser. Det er slik vi ser det viktig at statsforvalterne har en tett oppfølging med kommuner/fellingslag som får dispensasjoner, slik at en får samlet erfaringer fra de tilfellene der løs, på drevet, halsende hund blir benyttet/sluppet løs. Det å sikre at logg fra fellingsforsøk og gps-logg fra hundepileire blir overlevert til Miljødirektoratet innen fastsatt frist, er viktig for å få samlet erfaringer med de slippene som faktisk blir gjort.

Konklusjon

Miljødirektoratet viser til Statsforvalteren i Innlandet sitt vedtak 15. juni 2022, samt vurderingene knyttet til klagesaken i oversendelsesbrevet og vi tiltrer i det vesentlige statsforvalteren sine vurderinger av saken. Vi finner ikke grunn til å endre Statsforvalteren sitt vedtak om Tillatelse til skadefelling av ulv i Hamar med flere kommuner datert 15. juni 2022.

Klagerett

Vedtaket er endelig, og du/dere kan ikke klage på vedtaket.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Knut Morten Vangen
seksjonsleder

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I INNLANDET	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
HAMAR KOMMUNE	Postboks 4063	2306	HAMAR
RINGSAKER KOMMUNE	Postboks 13	2381	BRUMUNDDAL
LØTEN KOMMUNE	Postboks 113	2341	LØTEN
ELVERUM KOMMUNE	Postboks 403	2418	ELVERUM
ÅMOT KOMMUNE	Postboks 65	2451	RENA
Rovviltnemnda i region 5	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER

